

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОДАТКОВОЇ ТА МИТНОЇ ПОЛІТИКИ

ЛИСТ

від 05.12.2011 р. N 04-39/12-1288

У Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики розглянуто звернення щодо правомірності дій ОДПІ з вимагання від нього пояснень стосовно джерел походження коштів, спрямованих заявником на придбання товарно-матеріальних цінностей та сплати податку на доходи фізичних осіб з суми витрат, понесених на придбання таких цінностей.

Конституцією України (стаття 19) встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, та ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

Права органів державної податкової служби регулюються Податковим кодексом України (далі - Кодекс), відповідно до підпункту 20.1.6 пункту 20.1 статті 20 якого для здійснення функцій, визначених податковим законодавством, органи державної податкової служби мають право отримувати безоплатно від платників податків, у тому числі благодійних та інших неприбуткових організацій, у порядку, визначеному цим Кодексом, інформацію, довідки, копії документів (засвідчені підписом платника податків або його посадовою особою та скріплені печаткою (за наявності)) про фінансово-господарську діяльність, отримувати доходи, видатки платників податків та іншу інформацію, пов'язану з обчисленням та сплатою податків, дотриманням вимог іншого законодавства, здійснення контролю за яким покладено на органи державної податкової служби, а також фінансову та статистичну звітність, в порядку та на підставах, визначених цим Кодексом.

Згідно із розділом IV Кодексу фізичні особи зобов'язані сплачувати податок на доходи фізичних осіб з одержуваних ними оподатковуваних доходів. Відповідно до пункту 164.1

статті 164 Кодексу оподатковуваний дохід - це будь-який дохід, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду, який підлягає оподаткуванню.

Витрати, понесені фізичними особами - платниками податків, не визначені Кодексом як об'єкт оподаткування будь-якими податками, встановленими цим Кодексом. Отже, немає законних підстав вважати, що суми, сплачені фізичною особою на придбання товарно-матеріальних цінностей, зокрема, для особистого користування, включаються до її загального річного оподаткованого доходу, з якого сплачується податок на доходи фізичних осіб.

Таким чином, оскільки Кодексом не передбачено обчислення та сплату податків із сум витрат фізичної особи, то вбачається, що вимоги податкових органів щодо надання громадянами пояснень про джерела походження їх коштів, спрямованих на придбання товарно-матеріальних цінностей для особистого користування, а також сплати податку на доходи фізичних осіб з сум таких витрат, не відповідають нормам чинного законодавства.

Голова Комітету

В. Хомутич